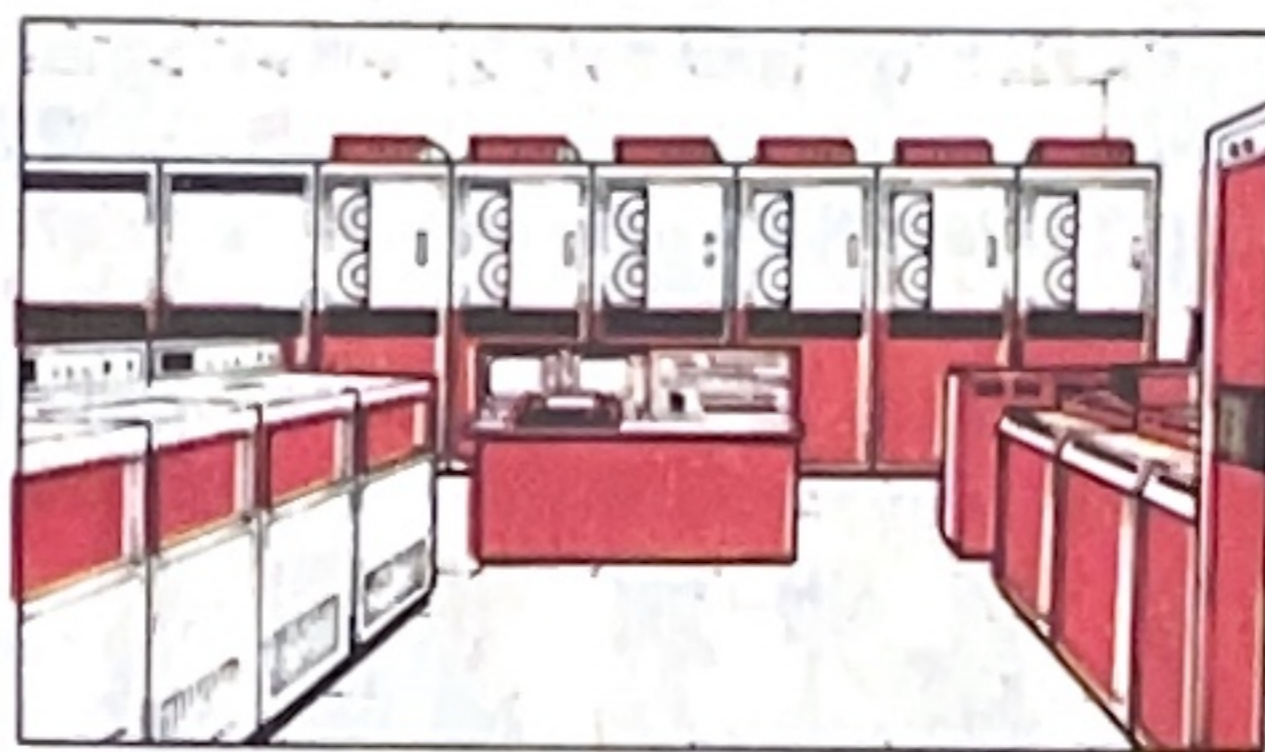
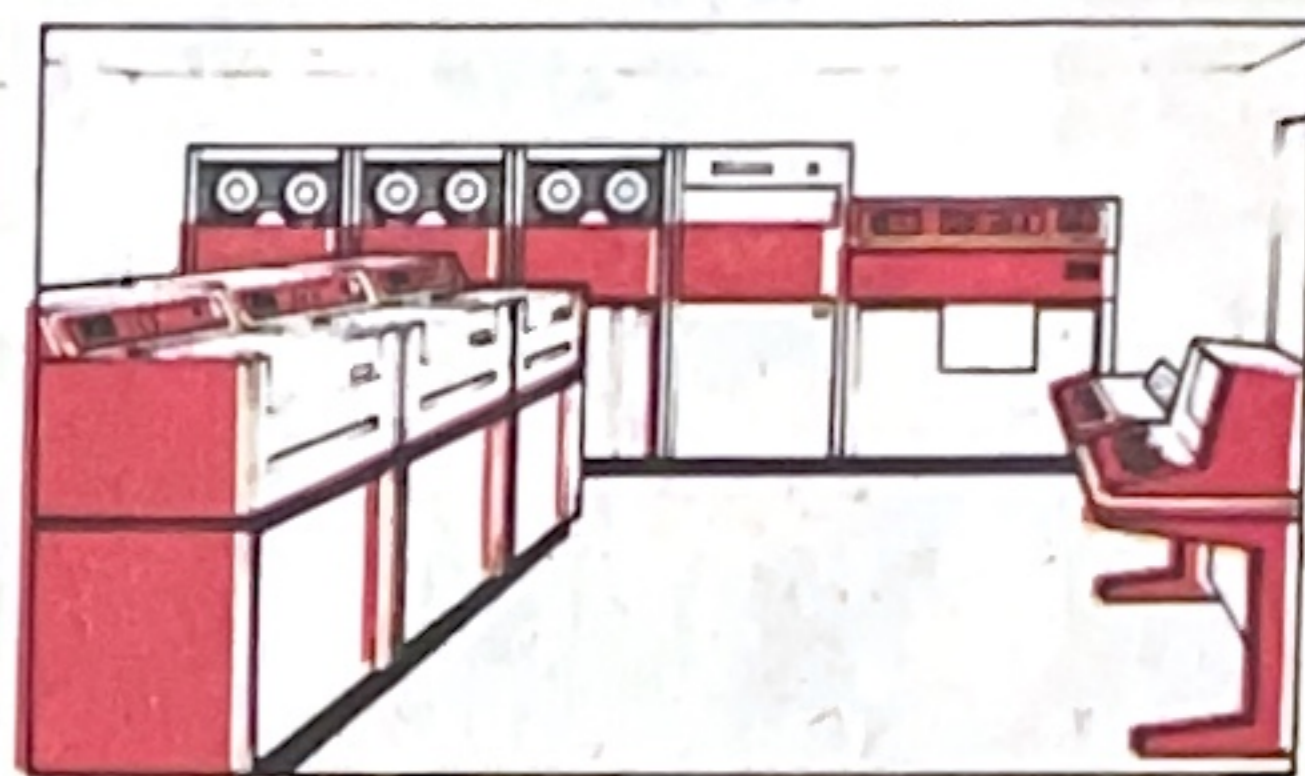

BURNA ISTORIJA ELEKTRONSKOG RAČUNARA

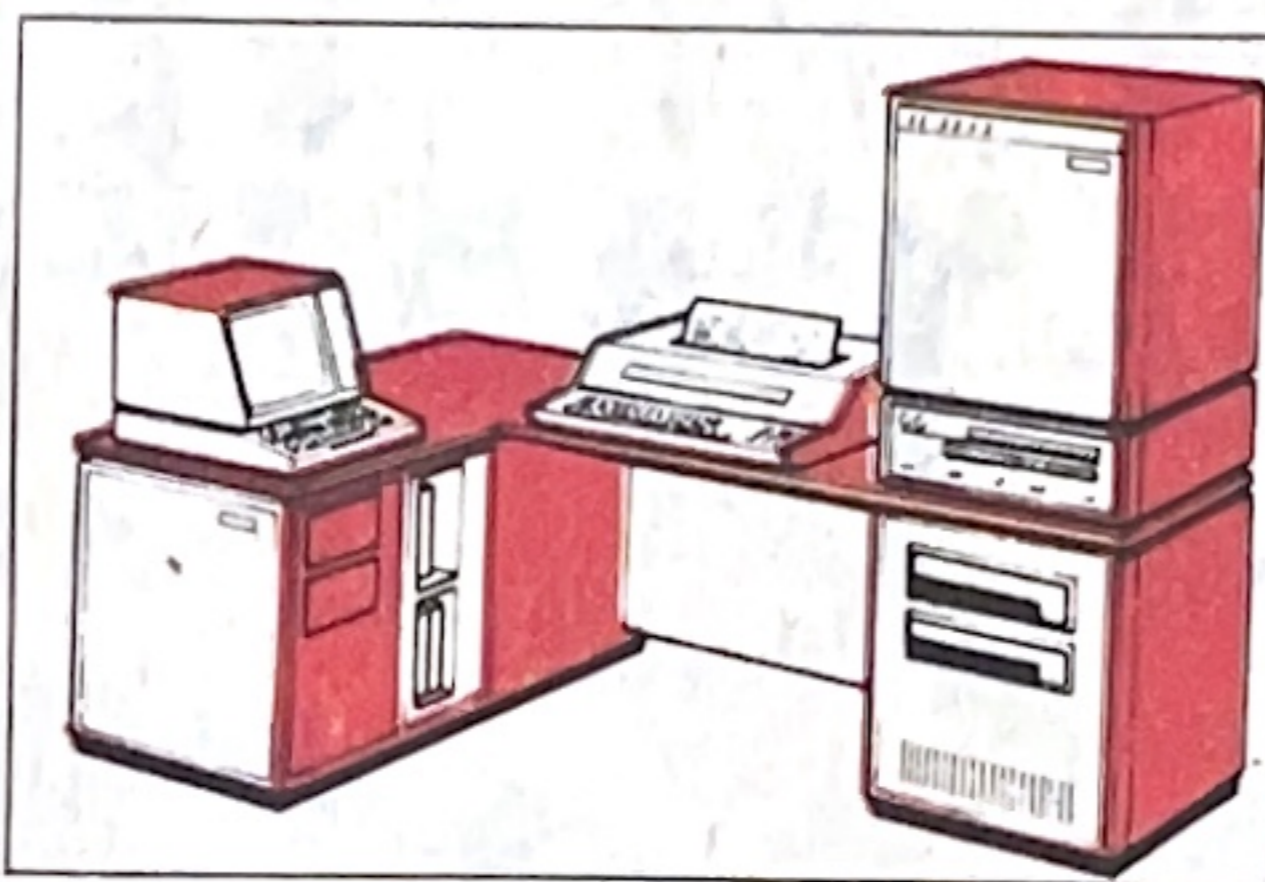
Obrada informacija, kao polje aktivnosti savremenog čoveka, i elektronski računar, kao tehnološki proizvod koji toj aktivnosti daje jednu sasvim novu i neslućenu dimenziju, poslednjih godina doživljavaju burniji procvat od bilo koje tehničke discipline. Promene koje su već doneli, kao i one koje se naziru u najbližoj budućnosti, iz temelja potresaju industrijsku civilizaciju. Iako su, praktično, tek na samom početku svog pobedonosnog pohoda, kompjuteri su upleteni u naš svakodnevni život mnogo više nego što slutimo, pri čemu njihov uticaj na društvo u celini, i svakog pojedinca u njemu, biva svakim danom sve složeniji, se izrazitiji i sve — očigledniji! I dok jedni prate ove promene sa velikim uzbuđenjem i velikom radošću, drugi ih dočekuju sa zebnjom u srcu, plašeći se da će „nova tehnologija podeliti ljude na one koji je razumeju i njome upravljaju i na one kojima ona upravlja“. Kakav je stvarni impakt elektronskog računara i koje su njegove stvarne mogućnosti? Šta nam računari daju a šta uzimaju? Kako rade i kako se na njih može uticati? Ima li razloga za zebnju i strah?

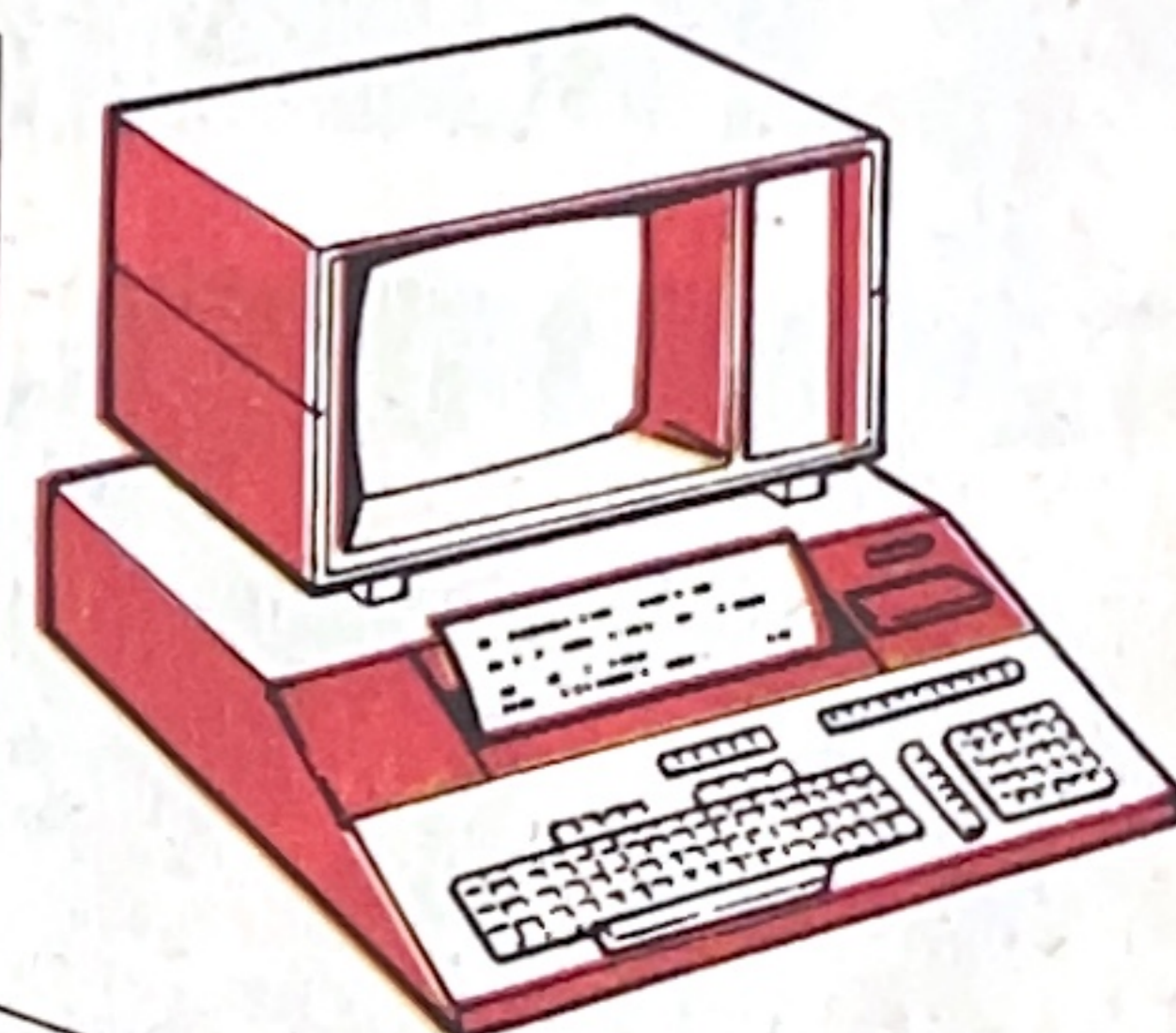
1950 – £1,000,000

1960 – £100,000+

1970 – £10,000+

1980 – £50+

Tehnološki potopi i Nojeve barke

U dugoj istoriji čovečanstva lako možemo uočiti dva velika talasa tehnoloških promena, pri čemu je svaki plavio postojeću civilizaciju zamenjujući je novim načinom života.

Prvom talasu, poljoprivrednoj revoluciji, trebale su hiljade godina da čoveka oslobodi čudi prirode stvarajući mu uslove za razvoj novog života. U tom dugom procesu, usavršavajući oruđa za rad i bivajući sve zaštićeniji, u naselju i bez straha od gladi, on počinje da ima vremena i za druge aktivnosti osim obezbeđenja gole egzistencije. Rađa se pismo, razvijaju se nauka i umetnost.

Procesu industrijske revolucije za izmenu slike sveta bila su dovoljna samo tri veka. Mašina je uvedena u proizvodnju koja

Vrtoglavi tempo: Fascinantno povećanje gustine pakovanja i snage, s jedne, i drastični pad cena, s druge strane, utiru kompjuterima put u sve pore savremenog života (cena je data u funtama sterlinga)

je sve brže rasla. To je, dalje, zahtevalo razvoj komunikacija između izvora sirovina i fabrika, između fabrika i tržišta, između ljudi. Koncentracija stanovništva u gradovima, povećanje slobodnog vremena kojim čovek raspolaže, rast i sve snažnija izmena informacija su bile osnovne karakteristike ovog procesa. Rezultat je bio dalji razvoj društvenih odnosa, nauke i tehnike.

Treći talas, koji je upravo u zamahu, vodi nas, opet, u novu civilizaciju — u svet informatike. Krenuo je posle drugog svet-skog rata i biće, prema predviđanju stručnjaka, na vrhuncu već za dve decenije. Era informatike obećava čoveku oslobođenje od mašine i njenog ritma, obećava decentralizaciju proizvodnje i urbanih sredina. Najveći broj poslova neophodnih za funkcionisanje društva neće se obavljati na klasičnom radnom mestu, u radnoj organizaciji, i sa strogo definisanim radnim vremenom, već na mestu i u vreme koje će radnik slobodno birati. Fizički rad biće, u